

Det är ingen tvekan om att en av de mest händelserika upplevelserna inom radioflygandet är att se en flermotorig modell flyga förbi med ljudet från motorerna fullständigt synkront. Det är någonting obestämbart, som gör att den flermotoriga modellen avviker från det vanliga. Den har en dragningskraft som inte återfinns hos någon enmotorig modell - det spelar ingen roll hur bra den modellen än må vara.

Hans-Olov Lundkvists bild här till höger visar, att Davids Boddington's påstående är riktigt. Lars Helmbros Mosquito fångar fotografernas hängivna intresse!

Därför är det förvånande, att det inte byggs fler flermotoriga modeller. När det nu finns pålitliga och okomplicerade radioanläggningar kan man tycka att antalet två- och fyrmotoriga modeller borde ha ökat snabbt. Anledningen till att detta inte har skett, kan förmodligen tillskrivas en viss fruktan/osäkerhet hos byggaren/piloten, en osäkerhet som skapats av okända faktorer ("vad händer om en motor stannar?") i samband med krascher som skett med flermotoriga modeller. Det enkla faktum att många av bedrövligheterna orsakats av pilotens okunnighet om problemen eller dennes dåliga förberedelse av flygningen eller rent av ren brist på nödvändig flygskicklighet tycks inte värderas som skäliga orsaker.

Lite svårare kanske?

Det KAN vara svårare att flyga en flermotorig modell och vi MÅSTE se till att vi gör en första klassens förberedelse. Vi MÅSTE också se

till att vi "bygger in" säkerhet i en flermotorig skapelse. Men behöver allt detta vara så avlägset en "vanlig" skalamodell av klass? Riskerna att en motor plötsligt stannar under en flygning är egentligen ganska små, om man förberett sig bra och kollat allt.

Egentligen borde en stoppad motor kunna skapa verkliga problem i stort sett BARA vid ett par kritiska ögonblick - till exempel vid start. Under resten av flygningen finns det ingen anledning att anse att en flermotorig skalamodell skall erbjuda större svårigheter än en enmotorig - i stället bör det bara vara trevligare med den flermotoriga!

Välj bara rätt förebild!

Självfallet är valet av objekt mer kritiskt än om man avser gå in för en enmotorig modell. Men man kan inte komma ifrån att det finns en uppsjö på mycket bra fullskalaobjekt, som lämpar sig fint för radioskalabyggaren.

Modellflygnytt's serie om

Skala

Några ord om flermotoriga modeller!

Enkla "bra val"-regler

Det finns några bra "tumgrepp" för val av en bra förebild:

1. Den skall ha motorerna nära kroppen för att därmed minska risken för sneddragnings om en motor skulle stoppa under flygning.
2. Modellens vinge bör ha konstant (eller lätt avsmalnande) korda, annars ökar risken för vingspetsstall vid ett motorbortfall.
3. Stor sidroderyta. Detta är än mer viktigt då det är en enkel fena med sidroder - där vi inte har någon som helst slipström från någon propeller. Sidrodret är den väsentligaste roderfunktionen, som används för att korrigera den sneddragnings som uppkommer då en motor "faller ur".
4. Motorerna placerade en bra bit framför vingen - för att förenkla balansproblemen, dvs få tyngdpunkten rätt utan att man behöver lasta in en massa bly i nosen.

Några "skam"-grepp!

Det visar sig, att vi inte alls är hänvisade till "vanliga" två-, fyr- eller flermotoriga flygplan. Det finns flera flygplan med en motor dragande och en skjutande - till exempel Cessna Skymaster och Dornier Do 335.

Tremotoriga Junkers Ju 52/3m eller Ford Trimotor kan också byggas. För att minska problem med sneddragnings om en vingmonterad motor skulle stanna, kan man ha en kraftigare mittmotor och svagare vingmotorer. Fyrmotoriga modeller kan ha endast de inre motorerna arbetande, medan yttermotorerna i stort sett enbart utgörs av propellrar, som snurrar fritt i fartvinden - något som inte märks under flygning. Med lite fundering och fantasi kan man utan problem utöka antalet flermotoriga flygplan, som är lämpliga att bygga som radiostyrda skalamodeller.

Det måste vara uppenbart för var och en, att här krävs pålitlig och

